

Бранко Микашиновић, Вашингтон BOA 21.08.2008

"Интересантно је подсетити да упркос инсистирању САД и НАТО-а, Грузија није признала независност Косова, прибојавајући се управо онога на шта је Русија указивала", каже у ексклузивном разговору за Глас Америке, независни политички аналитичар, Џон Завалес.

Завалес: Мислим да садашња криза у Грузији представља најозбиљнију билатералну кризу САД и Русије од рата у Југославији 1999. године. Краткорочно, бројни билатерални споразуми ће бити замрзнути, мада не верујем да ће то довести до дугорочнијих проблема, али ће почети далеко већа опрезност и подозрење у међусобним односима. Руску самоуверену и оштру акцију у Грузији је требало очекивати, у светлу игнорисања руских ставова још од 1999: противљења бомбардовању Србије, проширења НАТО-а, противљења споразуму о антибалистичком систему у Пољској и Чешкој и одлуке о војној кампањи у Ираку.

Грузијска криза је постала фактор и на америчким председничким изборима. Реторика републиканског председничког кандидата Џона Мекејна је емотивна и једнострана у потпуном подржавању грузијске владе и игнорисању бројних чињеница у вези са Шакашвилијевим третманом опозиционих политичких странака и медија. Мекејн говори о новом Хладном рату, искључењу Русије из Групе 8 и блокирању пријема Москве у Светску трговинску организацију. С друге стране, реаговање сенатора Барака Обаме, председничког кандидата Демократске странке, разумније је и одмереније. Медјутим, он би могао да осети обавезу да иступи оштрије, ако Мекејн буде користио грузијску кризу да би показао да Обама није довољно чврст или да нема довољно спољнополитичког искуства. Мислим да се решењу грузијске кризе није пришло разборито и да преовлађује русофобија.

Глас Америке: Да ли видите везу измедју грузијске кризе и косовског питања, односно да ли једна ситуација утиче на другу?

Завалес: Пре шест месеци, замрзнути конфликт на Косову се завршио једностраним проглашењем независности, чему се Русија противила и указивала на могуће последице. Интересантно је подсетити да упркос инсистирању САД и НАТО-а, Грузија није признала независност Косова, прибојавајући се управо онога на шта је Русија указивала. Русија је с друге стране закључила да поједине водеће западне силе - укључујући САД - ако су прихватиле независност Косова, неће имати право да се супроставе руском коришћењу силе и подржавању независности Јужне Осетије. Русија ће убудуће у сваком случају ограничити своју подршку другим мајушним сецесионистичким ентитетима бившег Совјетског Савеза - у светлу проблема које има у Чеченији, Дагестану и другде.

Такође мислим да се грузијска ситуација већ одражава на став неких земаља према Косову. Ако Србија успе да презентира свој случај пред Медјународним судом правде, могло би да додје до даљих преговора и суспензије признавања независности Косова од стране неких земаља. Изнад свега, грузијска криза је обелоданила двоструке стандарде неких земаља, које одлучују који покрет за независност заслужује независну државу, а

који не.